

NOTAT

Referat fra 2. møde i Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling den 3. oktober 2023, kl. 10.30 – 12.30.

Mødet blev afviklet virtuelt.

Tilstede fra Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling:

- Peter Hansen, administrerende direktør, Welltec
- Morten Poulsen
- Mette Lind Fürstnow, project manager, INEOS Energy
- Anne Vejen Mathiasen, analysechef, Fagbevægelsens Hovedorganisation
- Emil Drevsfeldt Nielsen, erhvervspolitisk chef, Dansk Metal
- Felicia Paaske Fock, chefkonsulent, HOFOR
- Svend Elberg Thomsen, klimachef, Norlys
- Anders Benfeldt, senior Vice President Semco, Maritime A/S
- Lene Gade Hovmøller, landbrugsansvarlig, Nykredit
- Lea Bigom Wichmand, afdelingschef, Green Power Denmark
- Nina Lock, lektor og ph.d. ved Institut for Bio- og Kemiteknologi, Aarhus Universitet
- Mogens Christen Gade, borgmester (V), Jammerbugt Kommune
- Jesper Frost Rasmussen, borgmester (V), Esbjerg Kommune
- Anders Eldrup, fhv. CEO, DONG Energy.

Tilstede fra Erhvervsstyrelsen:

- Niels May Vibholt, vicedirektør
- Pernille von Lillienkjold, kontorchef
- Merete Woltmann, chefkonsulent
- Anne Stoustrup Jakobsen, specialkonsulent (*referent*).

Eksterne oplægsholdere

- Christina Ravn, souschef, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
- Sofie Hansen, fuldmægtig, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet.

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post de@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Referat

1. Velkomst v. formanden

Bilag 1.1.: Cover

Bilag 1.2.: CV Mogens Christen Gade

Formand Peter Hansen bød velkommen til det andet møde i indstillingsudvalget.

Formanden gennemgik efterfølgende dagsordenen og formålet med dagens møde. Formanden lagde vægt på, at indstillingsudvalget skulle have indsigt i regeringens PtX-aftale, herunder mulige perspektiver med relevans for PtX-idébeskrivelsen. Herudover fremhævede formanden, at indstillingsudvalget skulle have indblik i de muligheder, som den nye suverænitetsplatform fra EU forventes at give for de kommende annonceringer i Fonden for Retfærdig Omstilling.

Formanden nævnte, at han så positivt på mulighederne i den nye suverænitetsforordning, som han forventede ville skabe bedre muligheder for at få mere reel grøn omstilling for pengene.

Formanden gav herefter ordet til hhv. indstillingsudvalgets nye medlem, Mogens Gade, der præsenterede sig selv og sine forventninger til arbejdet i indstillingsudvalget, og Anders Eldrup, som ikke havde mulighed for at deltage ved sidste møde.

Endelig lagde formanden op til, at indstillingsudvalget fastlagde dato og sted for møderne i 2024.

2. Oplæg ved Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om regeringens PtX-aftale

Bilag 2.1.: Cover

Christina Ravn, souschef i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, præsenterede dels regeringens PtX-aftale, herunder PtX-taskforces, dels gav hun en generel status på danske PtX-projekter. Christina Ravn bemærkede, at der generelt er kommet et større politisk fokus på PtX, ligesom der sker markant udvikling på området. I forlængelse heraf fortalte hun om to yderligere aftaler. Den første omhandlede en endelig beslutning om ejerforholdene ved transport af brint. Den anden omhandlede en samarbejdsaftale med Tyskland om etablering af brintrør landene i mellem.

Efter oplægget drøftede udvalget sammenhængen mellem PtX-området og CO₂/CCS-markedet. Herudover blev behovet for koordinering og planlægning drøftet, herunder mulige hæmsko for udviklingen af PtX-anlæg. Udvalget bemærkede blandt andet, at der mangler bedre infrastruktur for transport af brint ligesom godkendelser på planområdet tager lang tid. Desuden nævnte flere medlemmer, at billig og nem adgang til grøn strøm er afgørende for at lykkes med udviklingen af PtX-anlæg.

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

3. Orientering om Strategic Technologies for Europe Platform

Bilag 3.1.: Cover

Bilag 3.2.: Orientering om STEP

Indledningsvist bemærkede formanden, at industripolitikken og Europas konkurrenceevne bliver mere og mere afgørende. Derfor understregede han vigtigheden af intentionerne i den kommende forordning om ”Strategic Technologies for Europe Platform (STEP).

Formanden gav herefter ordet videre til sekretariatet, som gennemgik udkastet til STEP-forordningen. Forordningen har til formål at bevare det europæiske forspring inden for en række kritiske teknologier vedrørende den grønne omstilling og den får betydning for Fonden for Retfærdig Omstilling, såfremt den vedtages. I den forbindelse fremhævede sekretariatet muligheden for at støtte store virksomheder, muligheden for at hæve EU-medfinansieringssatsen til mere end 50 pct. samt muligheden for et markant større forskudsudbetaling til Danmark fra EU og betydningen for fremdriftskravet (det såkaldte N+3 princip).

Sekretariatet bemærkede, at Kommissionen forventer, at STEP-forordningen vedtages og ikraftsættes i begyndelsen af det nye år. Sekretariatet forklarede, at det også var årsagen til, at sekretariatet sammen med formanden havde valgt at udskyde kommende annonceringer til det forhåbentligt vil være muligt at anvende de justerede regler. Valget var også forbundet med en risiko i det tilfælde, at forordningen ikke vedtages, da det vil sætte kommende annonceringer under yderligere pres, eftersom det oprindelige fremdriftskrav, så fortsat vil gøre sig gældende.

Efter præsentationen var der en kort drøftelse af muligheden for støtte til store virksomheder.

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

4. Orientering om status om indkomne ansøgninger på afsluttede annonceringer

Bilag 4.1.: Cover

Bilag 4.2.: Oversigt over indkomne ansøgninger

Formanden bemærkede indledningsvist, at sekretariatet er i gang med sagsbehandlingen, hvorfor udvalget alene ville få en orientering om de indkomne ansøgninger på udvalgets tre annonceringer vedrørende lokale erhvervsfyrtårne, CCUS-værdikæder og pyrolyse.

Sekretariatet gennemgik kort de indkomne ansøgninger og gav en status over de ansøgte midler og den regionale fordeling. I forbindelse med gennemgangen bemærkede sekretariatet, at der må forventes en genannoncering på to af puljerne - CCUS og pyrolyse - da der ikke er søgt for det fulde beløb i de to puljer.

Sekretariatet orienterede desuden om, at det havde kontaktet en række relevante aktører for at høre om deres oplevelse af annonceringerne og de mulige hindringer for at søge, herunder også EUDP-sekretariatet. Tilbagemeldingerne viste, at usikkerhed i markedet, annonceringernes støtteprocent, kompleksiteten i ansøgningerne og administrationen, samt generel økonomisk usikkerhed fremhæves som barrierer for mulige ansøgere. Samtidig var vurderingen dog, at antallet af ansøgninger og ansøgningernes volumen ligger på et udmærket niveau set i lyset af, at Fonden for Retfærdig Omstilling kun kan anvendes i Nordjylland og Sydjylland samt erfaringer fra andre lignende fonde og programmer.

Efter orienteringen drøftede indstillingsudvalget også mulige barrierer for at søge fonden. Flere medlemmer af indstillingsudvalget fremhævede vigtigheden af koordinering med andre fonde, herunder også Innovationsfonden, ligesom udvalget understregede, at man i udmøntningen af de kommende midler bør have blik for, hvordan midlerne bedst muligt kommer helt ud til virksomhederne. Sekretariatet bemærkede, at der havde været løbende dialog med Innovationsfondens sekretariat og EUDP-sekretariatet. Flere medlemmer af indstillingsudvalget bemærkede desuden, at man skal være opmærksom på mængden af administration, der er forbundet med projekterne og driften heraf.

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

5. Årshjul 2024

Bilag 5.1.: Cover

Bilag 5.2.: Årshjul 2024

Indstillingsudvalget drøftede årshjulet for 2024 med fordelingen af udmøntninger samt lokationer for møderne. Formanden bemærkede, at datoerne kan forskyde sig, hvis STEP-forordningen ikke vedtages som forventet.

Beslutning

Indstillingsudvalget godkendte de foreslåede datoer og lokationer for 2024.

6. Opsamling og videre proces mod næste møde

Formanden samlede op på dagens møde og kunne konstatere, at målene for dagen var nået.

Herefter orienterede sekretariatet om den videre proces, herunder at udkast til beslutningsreferat udsendes indenfor 10 hverdage, hvorefter medlemmerne har 7 dage til at kommentere. Medlemmerne af udvalget blev opfordret til at sende kommentarerne hurtigst muligt.

Herefter gjorde sekretariatet opmærksom på, at hvis udvalgsmedlemmerne får henvendelser om eksterne oplæg m.v. måtte de meget gerne orientere sekretariatet. Der udarbejdes statistik over presse og eksterne aktiviteter til næste møde.

Sluttelig takkede formanden for et godt møde. Formanden bemærkede, at drøftelserne havde ført til gode overvejelser frem mod de kommende udmøntninger på næste indstillingsudvalgs møde i november.

Næste møde afholdes i Sydjylland. Sekretariatet vender tilbage med nærmere information herom.